Frz 1818
37
9
37.
9.

den? Wenn Sie bis 15/5 1859 nicht antworten, werde ich Ihnen kein Exemplar mehr senden. **Hr. Red. Prof. Dr. L. in W.** Werden Sie unseren Jeschurun anzeigen? Haben Sie Jesch. 5118 hebr. Abtheil. erhalten? **Hr. J. M. in Demb. u. Kr.** Ihr gesch. Artikel kommt im nächsten hebr. Hefte. Werden die 100 Ex. des Jesch. 5617, 1 und 2 nicht mehr auftauchen? Der Schaden ist groß. **Hr. S. in Wien.** Sie haben lange pausirt und Ihr Versprechen? **Hr. Dr. J. S. K. in P.** Ich habe Ihr gesch. Werk noch immer nicht erhalten. Werden Sie lit. Beitr. für den deutschen Jeschurun senden? **Hr. Dr. J., Landr. in Cz.** Ich habe Ihnen den hebr. Jeschurun 5618 zwei mal gesendet.— **Hr. G. P. in Amst.** Haben Sie den hebr. Jeschurun 5618 erhalten? Senden Sie mir gef. ein Ex. Ihres ב' משעי לחמת.— **Hr. Dr. S. M.** daselbst. Den hebr. Brief des כ"ם an Mendelssohn werde ich baldigst abdrucken. **Hr. Rabb. B. in W.** Haben Sie die Jeschurunhefte erhalten? **Hr. Dr. L. in Sz.** Ich habe das Märzheft Ihrer Monatsschrift nicht erhalten.— **Hr. Dr. A. K. in P.** Ist Munks Gabirol noch nicht fertig? — **Hr. Rabb. D. W. L. in Dr.** Haben Sie mein Schreiben vom 3/2 1859 erhalten? Wir ersuchen die Gelehrten und Rabbinen um literarische Beiträge und um Verbreitung unserer Zeitschrift in ihren Kreisen. Der Jhrg. 5619 erscheint in zwanglosen Heften, und wird jede Abtheilung mit 1½ Thlr. bezahlt. Bestellungen sind zu machen bei **Heinrich Hunger** in Leipzig und beim Redacteur in Lemberg. Bei einer Abnahme von mehreren Exemplaren wird ein Rabbat von 25% bewilligt.—

D. Red.

(Ausgegeben am 10 April 1859.)

עלה רצופה

(Beilage.)

לישרון תרי"ח

(עלה ח')

מכתב לאחי בני ישראל .

אחי ורעי ! הנה זה כשמונה וארבעים שנה אשר אני קרא קריאת אהבה וחבה לחבב איש דת אשר נתנה מימינו לעם סגולה , הן בעל פה הן בכתב , ותהלה לאל כמה וכמה יחידי אנשי סגולה וירא ד' שמעו דברי כי נעמו , ודברים היוצאים מלב נכנסים ללב . ומה גם כי ברבים יראים ושלמים כמ"ה יעקב עטלינגער מחבר „שומר ציון הנאמן" וסיעתו וכמ"ה שמשון הגבור כמ"ה הירש מחבר „ישרון" וסיעתו היו עמדי ואם בכל זאת רבו כמו רבו הפושעים בישראל כי הם פוסחים על שתי סעיפים . ואם כי התורה תקרא לכו לחמו בלחמי ושתו ביין מסכתי גם כסילות ופתיות תקרא מי פתי יסור הנה . והעני בדעת אשר אין לו מסילות בלבבו , מתנועע כשכור ואינו יודע אם יטה לימין או לשמאל אם ישמע לנביאי אמת כי אלקים דבר אל משה פנים אל פנים כאשר ידבר איש אל רעהו וכל התורה מבראשית עד לעיני כל ישראל אמר ד' למשה , ואם ישמע לנביאי שקר כי משה בדה התורה מלבו ככל מחוקקי עמים , ואם כי התורה אמרה בזאת תדעון כי ד' שלחני לעשות את כל המעשים האלה כי לא מלבי, המכחישים מעיזים את פניהם ומכחישים כל התורה כלליה ופרטיה .

והנה מצאתי און לי ראיה ברורה ואמתית כי ד' גלה סודו לנביאו נאמן ביתו ולא יוכל להכחישנו כי אם עקש ופתלתל , וראיה זו לא נודעה לראשונים כי היה כמום וחתום באוצרות הארץ עד עתה , ונתגלה על ידי מחקרי ארץ ותועפות הרים —

ודנה אחי ישראל המ אזנך וישמע קרא היטב פרישה ראשונה בתורה, מבראשית עד ויכלו, ואחל בדבר הקל להבין ובקשה אכלה — התורה ספרה סדר הבריאה ס) הארץ הוציאה כל מיני דשאים ופרחים וכל מיני פירות הנחמדים למראה ושובים למאכל · ע) שרצו המים הים הגדול רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות שרץ נפש חיה ותנינים גדולים · ג) העוף עף על הארץ על פני רקיע השמים · ר) הוציאה הארץ נפש חיה למינה בהמה וכל רמש האדמה למינהו, ואחר אשר נבראו אלו יצר ד׳ אלקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים. ודנה לאיזה אדם נגלה סדר הבריאה, אולי נבראו תחלה חיות ובהמות ואחרי כן דגים ועופות? וזהו הפלא ופלא כי כל מחקרי ארץ Geologen חקרו ומצאו כי כן היתה סדר הבריאה, ודבר זה לא היה ידוע לשום אדם בימים ראשונים כי הנה זה כמו ששים או שבעים שנה אשר חקרו וחפרו מחקרי ארץ כמה וכמה פרסאות בעמק הארץ ומצאו כי מהר ההר עד תהום, הדרים פרושים זה על זה כיריעות הפרושות זו על זו, ונקראים Lagerungsfolge der neptunischen Schichten ומצאו בכלם פערשטיינערונגען על סדר זה, ביריעה תחתונה לא נמצא שום צורה לא מבעלי חיים ולא דשאים ופרחים, כי לא נבראו עדיין · ביריעה שניה נמצאו Fossilien מדשאים ופרחים, בשלישית נמצאו צורות אלו וגם צורות דגים ורמשים אשר שרצו רמים, ברביעית נמצאו גם צורות עופות, בחמישית גם צורות בהמות וחיות ולא צורת אדם, ביריעה הששית נמצאו כל אלו וגם צורת אדם — ודבר זה לא נודע לשום אדם בימים הקדמונים לא לחכמי קדם, לא לחרטומי מצרים ולא לאשפי ולמכשפי בבל · וכור כשמש כי הבורא שמים וארץ בכבודו גלה סוד זה לנביאו נאמן ביתו — נתחיל בראשית ונתרץ הקושיות אשר הקשו חכמי האומות ובפרט האפיקורסים · התורה אמרה ביום ראשון נבראו השמים ובפסוק ז׳ כתיב ויעש אלקים את הרקיע ויקרא לרקיע שמים ויהי ערב ויהי בקר יום שני, בפסוק ג׳ כתיב ויאמר ד׳ יהי אור, והמארות שמש ירח וכוכבים לא נבראו כי אם ביום רביעי, ואיך אפשר להיות אור בטרם אשר נבראו שמש ירח וכוכבים? בפסוק י״ב כתיב ותוצא הארץ דשא עשב ביום שלישי, ובפרשה שניה כתיב פ׳ ה׳ וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ? ונחזיק טובה לחכמינו הראשונים אשר באורו באר היטב הפסוק הראשון »בראשית ברא ד׳ את השמים ואת הארץ« כלל ואחרי כן מפרש מה הן השמים ומה הארץ כדכתיב בפסוק ד׳ ויקרא ד׳ ליבשה ארץ. כן הודיעה לנו התורה בפסוק ח׳ מה הן השמים »ויקרא ד׳ לרקיע שמים« וגם זה הפלא ופלא כי התורה הודיעה לנו מה שלא ישערו הראשונים כי לדעתם השמים ביריעה פרושה או כולן הפרוש באויר, וזה אין אמת כי מחקרי

המבע חקרו ומצאו כי הרקיע היינו השמים הוא האויר הזך והבהיר Atmosphäre הסובב את כל כדור הארץ בכל סביבותיה . ואם יותן לאדם אבר כיונה לעוף כמה אלפים שנה לא יגיע לסופה כי אין סוף לרקיע דהיינו השמים וכן איתא בחגיגה ד' י"ב מאי שמים , איש ומים מלמד שרביאן הקב"ה ושרפן זה בזה ועשה מהן רקיע . לפי"ז האויר הזך הסובב אותנו Der Dunstkreis הוא הרקיע אשר נקרא מפי ד' שמים . ואין הפרש בין שמים לארץ כי אם כמלא נימא — ונבאר גם הסתירה כי התורה אמרה ביום ראשון נברא אור , והשמש והירח נבראו ביום רביעי . נברר תחלה מאי אור ומאי שמש , וגם בזה נתגלה למשה רבינו מה שלא שערו חכמים ראשונים כי הם טעו וסברו כי השמש הוא גוף זך וחם מאד כי אין נסתר מחמתו והוא מאיר לארץ , ויש לתמוה על טעותם , כי ידוע כל ההרים הגבוהים גם במדינות החמות מאד מכוסים בשלג וקרח גם בימות החמה . גם חקרו המחקרים ע"י לופטבאלאן אם נעלה איזה פרסאות למעלה מן הארץ הוא קר מאד מאד , ואם השמש גוף חם לא יראה ולא ימצא בהרים הגבוהים לא כפור ולא שלג ולא קרח כי ימסו בחום השמש . וידוע כי מהר הגדול הלבנון בארץ ישראל בין בקיץ בין בחרף לא יישבת השלג והקרח כשמו כן הוא לבנון שמו ומראהו לבן כשלג , וגם לחרמון יקראו צידונים שריון והאמרי יקראו לו שניר , שלג . כללו של דבר כל ההרים הגבוהים והרמים Ararrat in Asien , Chimborasso in America מכוסים בשלג . ולא זו אף זו במדינת הודו אשר חם מאד מאד החר הגבוה לרם מכל ההרים הנמצאים בתבל Himalaja מכוסה בשלג , וראש החר מכוסה בכמה וכמה הרי קרח Eisberge ואיה גבורת וחום השמש ? וזו ראיה ברורה וגמורה כי השמש איננו גוף חם כאשר חשבו החכמים הראשונים , רק מוליד החום מאשר כי בתנועותיו המהירות מתנועעים חלקים הרקים הנמצאים באויר Atmosphäre כאשר עינינו רואות איש גולדה מאבן ע"י ברזל , וע"י דהרות אבירי סוסים ואופן מרקדה ברחובות עיר המכוסות באבנים נתהוו ניצוצי איש . ושמחתי מאד בראותי כי גם החכם הרמ"ך בבאורו לבראשית נטה לדעת זו . ובהעדר התנועה יישאר אור בכח הן באבנים הן בברזל הן באויר . ולפי"ז האור היינו חלקים הקטנים הנמצאים באויר נבראו ביום ראשון וע"י תנועות שמש ויחח אשר נבראו ביום רביעי יצא אור מכח בפעל . ומי לא ישתומם על המראה הגדול הזה כי ע"י חקירת הטבע נודע לאחר כמה אלפים שנה , בורא שמים וארץ הופיע רוח קדשו על משה נאמן ביתו , והודיע לו סדר הבריאה אשר לא נגלה לישום אדם —

והנה , בהתהוות הארץ מסופקים מחקרי הטבע ודעותיהם שונות הנקראים Neptunismus und Vulcanismus לדעת האחרונים

היתה הארץ כדור אש כמתכת אשר הותכה בחום האש בכור הברזל , וברבות הימים נתקררה הארץ ודעה זו איננה אמתית כאשר הוכיחו האחרונים ורוב מחקרי הטבע עונים ואומרים כי משה אמת ותורתו אמת והיינו כדעת Neptunismus באמרו והארץ היתה תהו ובהו וחשך על פני תהום היינו עומק הים כדכתיב תהום אמר לא בי הוא ורוח אלקים מרחפת על פני המים ויאמר ד' יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה . ומעשים בכל יום יוכיחו כי כל הנבראים בתחלתן הם כמשקים צלולים כלובן ביצה וכדומה , וברבות הימים נקרשים אם האם רובצת על האפרוחים , וכדכתיב הלא כחלב תתיכני וכגבינה תקפיאני . והבעלי חיים יונקים חלב מדדי אם עד אשר יגדלו . וכן היה בתחלת היצירה ברבות הימים נקרשו המים ונדמו כאבן . והיינו אשר קוראים המחקרים נידערשלעגע -- וגם מצינו במדרש רמז לדעת המחקרים "מכאן שהי' הקב"ה בונה עולמות ומחריבן " והנה אחי ישראל ! כשם שנתברר בברור גמור כי הפרשה ראשונה בתורה היא אמתית ונאמרה למשה מפי הבורא תבל ומלואה , כן כל התורה כלה מבראשית עד לעיני כל ישראל נאמרה למשה מפי הגבורה , גם דברי חכמינו אמת באמרם הקב"ה אומר ומשה כותב ומה גם באמרם משה קבל תורה מסיני ומסרה לישראל . וקורא אני על כת המסיתים והמדיחים המהרסים גדרי תורה , יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם , ועל מחבר שומר ציון הנאמן וסיעתו ועל מחברי *) ישרון וסיעתם אני קורא , ומי ד' יחליפו כח יעלו אבר כנשרים והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע וככבים לעולם ועד .

אברהם זוטרא

ראב"ד דק"ק מינסטער

במדינת פרוסיא

---

*) למחוקע ולכגלית כי הכא בגמון הכותב לא רצה עוד בכתבו זה המאמר את הסיכון המלא סיוע לאור בעיר בלין מאת לעיכי ימים מתנגדים כרס ס' ומסיתים ומדיחים מן המומנה בטהורה וכמה מיסנים כי שמא גרים , ומזהיר מלבא מלבבים הכופרים . עיין המזכיר תכי"ט עלה 7 וביולעגלייטונג ובמגיד . המאסף